

(Политика, 26.2.2010)

Садржај едиције „Упознај Србију” бр. 38 под насловом „Споменици исламске културе у Србији”, објављен као посебан додаток у „Политици” не може се посматрати као обична едиција настала из површног и непрофесионалног приступа уредништва. Реч је, заправо, о добро осмишљеном пројекту који само на први поглед има за циљ да буде од помоћи туристичкој и широј јавности Србије, како не би остала ускраћена за чињеницу да у овој земљи, поред Уставом одабраног српског народа, живе и они који то нису, попут Бошњака, Албанаца и Рома са исламском вером, културом и традицијом. Пошто досадашње мапе нису успеле сакрити истину о остацима надмоћне исламске културе и цивилизације која је обликовала Балкан од краја 14. до почетка 20. века, а пошто је дефинитивно постало јасно да двестогодишњи пројекти чишћења овог простора од муслимана (читај Турака) нису дали коначне резултате, напротив, доживели су свој апсолутни крах безумним геноцидом у Сребреници над Бошњацима 1995. и неуспелим егзодусом Албанаца на Косову 1999, врх је изабрао баш овај тренутак да просветли знање читалаштва, посебно дизајнираном информацијом и илустрацијом „духовног и споменичког богатства муслимана у Србији”.

На насловној страници приказана је Хусеин пашина џамија у Пљевљима у Јужном Санџаку, тј. у Црној Гори. Како је могуће да џамија у Пљевљима спада у културну баштину Србије?

У уводном делу под насловом „Запис” кратко се, као, представља учење ислама са тачном формом, али нескривеним неисламски духовним набојем, понајвише библијским. „Анђео”, „Дух свети”, „Мојсије”, „Јеванђеоске”, „Исусом”, термини су који не припадају исламској духовности и за сада нико од правих, па ни кривих представника исламске уleme, ако се изузме Јусуфспахић наследник, није таквом терминологијом представљао ислам. А свако иоле упућен зна да је терминологија основ идентитета сваког вредносног, било духовног, научног, филозофског или уметничког система.

Под насловом „Преглед”, представљајући историјат доласка ислама на Балкан, јасно се имплицира да су Срби и други народи „огњем и мачем” утерани у ислам, што и они иоле упућени у повест ислама на овом простору знају да је најобичнија неистина, јер да је било присилне исламизације за петсто година османске владавине вероватно међу

Србима данас не би било православаца.

Спомиње се исламизација Срба и домаћих народа. Који су то домаћи народи? Шта значе наводници код израза домаћи народи? Још једном теза о негацији Бошњака као народа, али изгледа и још неких балканских народа. Овај пасус представља увреду на рачун бошњачког народа и исламске вере. Израз „постоје кажу тенденције” и остатак ове реченице представља јефтино дневно политикантско исмејавање права муслимана у Србији да своју заједницу уреде према својим потребама. Набројано је, поред Бошњака и Албанаца, више од десет народа који чине припаднике исламске вере у Србији. Који постотак, на пример, чине Индонежани или Пакистанци у укупном броју муслимана у Србији? Има ли у Србији муслимана који су Сомалци, Мароканци или Хрвати и ако има зашто нису споменути? Циљ овог набрајања је очито минимизирање јаке улоге бошњачког народа и санџачке регије у обликовању институција Исламске заједнице у Србији.

Попис најзначајнијих храмова (чему израз храмови) потпуно је произвољан. Неко је изгледа, седећи у кафани, набрајао џамије које су му случајно падале на памет. По чему су, на примјер, џамије у Сјеници важније од оних у Прешеву или Бујановцу. Стиче се веома ружан утисак да џамије у пределима где живе Албанци нису важне. Тема за себе је питање има ли џамија на Косову и спадају ли оне у културну баштину Србије? У следећем пасусу се наставља: „Мујезини се слободно чују и у Београду (на петнаест места у десет општина)...” Када се мујезини чују то значи да се езан учи гласно или са минаре или посредством озвучења. Да ли је ико чуо езан у Београду изван џамије или месцида? Није и не може га чути, јер тамо нема верске слободе. Езан се искључиво учи пригушеним гласом мујезина или само унутар верског објекта.

А још једна је у низу неистина да у Пријепољу има медреса, а у Београду медреса и исламска академија. У Пријепољу постоји мејтеп, који се по србофилској пројекцији представља као медреса, а у Београду у оквиру Бајракли џамије постоји само породица Јусуфспахић, увек одана сваком режиму са својом породичном мануфактуром која располаже хрпом печата којима се по потреби оверавају дипломе и сертификати, а богме и хамајлије по жељи купаца, ма којој вери, нацији или оријентацији припадали.

Под насловом „Кратка повест Исламске заједнице у Србији” јавности се подмеће како Исламска заједница постоји свега 140 година, везујући њен настанак за указ кнеза Михаила Обреновића којим се ислам „признаје као вероисповест”, што би сличило тврдњи да Српска православна црква постоји од добијања својеврсне аутономије Пећке патријаршије одлуком султана чију градњу је сам султан финансирао. Формулација

Пише: Решад Плојовић
уторак, 02 март 2010 20:01

„муфтија србијански”, чије је седиште, наводно, било у Нишу пре балканских ратова, не постоји нигде записана, већ представља још једну „породичну” измишљотину са циљем србизације верског идентитета муслимана и Исламске заједнице у Србији. У истом поглављу истиче се да су „после Првог светског рата” у Краљевини СХС „муслимани ушли у три одвојене верске заједнице”, наводно са седиштем у Београду, Бару и Сарајеву, што је апсолутно нетачно. Опште је познато да је Исламска заједница у то време имала два улема-и-меџлиса, и то у Сарајеву и Скопљу. Тврдња да је 1930. год. седиште реисул-улема пребачено из Сарајева у Београд, те да је реисул-улема Маглајлић инаугурисан у Бајракли џамији истина је, али по принципу да је полуистина обично највећа лаж, намерно је изостављена чињеница да је након само шест година реисул-улема враћен у Сарајево, а тадашњи покушај да се од Београда направи духовно и административно седиште Исламске заједнице сматра се неуспелом агресијом на веру и традицију муслимана, попут оног из октобра 2007. године.

У комунистичком периоду се непримерено велича Београдско муфтијство. То муфтијство није учинило ништа за муслимане изван Београда, а питање је и која су му достигнућа у Београду. Чињеница да муслимани Београда немају чак ни гробље фрапантна је. Има ли у Србији још који милостиви кнез да им након 140 година то додели?

Тврдња да је 1994. одржан Сабор Исламске заједнице Србије у Нишу је најобичнији фалсификат, што потврђује чињеница да не постоји никакав јавни или медијски запис о таквом догађају из тог времена. Исто поглавље садржи још једну дезинформацију која гласи да је реисул-улема у Сарајеву формирао Одбор за обједињавање Исламске заједнице Србије са мр Мевлудом Дудићем на челу. Закључак да се ова свеска неће бавити проблемом двојности у Исламској заједници звучи, најблаже речено, цинично, пошто је кроз комплетан текст и већину илустрација проткана промоција параверске творевине из приватног поседа породице Јусуфспахић.

Под насловом „Храмови” у тексту се говори о џамијама. Текст садржи доста корисних података и лепих фотографија наших џамија, али и обиље непрецизности и нејасноћа. Тако остаје нејасно шта је алем на џамији и збуњујуће да је Арап џамија невеликих димензија. Да ли је џамија у Прибоју споменик културе? Ако није, зашто је издвојена? Поново се потврђује утисак стихијског рада. Можемо поставити и питање зашто неке старе и лепе џамије још немају статус споменика културе, на пример Ибрахим-пашина џамија у Пријепољу.

Чуди, вређа и запањује да дело које носи наслов „Споменици исламске културе” обрађује само џамије и турбета. Шта је са хановима, хамамима, текијама, мусалама, мектебима,

Пише: Решад Плојовић
уторак, 02 март 2010 20:01

сахаткулама...? Да ли је то још један перфидан покушај да се исламска баштина минимизира и сведе само на уско религијски концепт. Скандалозно је и неморално оправдавање паљења Бајракли џамије. Она је, читамо, спаљена као реакција на паљење црква на Косову. Коментар је сувишан.

Под насловом „Празници и обичаји” текст је коректан и доноси тачне информације о муслиманским благданима. Међутим, под насловом „Мезарја и турбета” питамо се шта је извор за податак да је Шејх Мустафино турбе подигнуто 1874. године? Да ли су и њега можда градили Обреновићи. Ово турбе некада је било део комплекса текије, а грађено је много раније.

У поднасловима „Два примера” и „Два цитата” говорити о само двојици значајних муслимана из Србије скандалозно је срозавање. Можемо видети у претходне две свеске како се говори о значајним појединцима из редова мањина. Посебно чуди да није споменут ниједан живи муслиман који у овој земљи нешто вреди. А није да их нема.

Илустрације у едицији су тек прича за себе. Оне представљају својеврстан албум Бајракли џамије коју већ више деценија у свом поседу држи поменута породица. Ова џамија је једина у Београду и њени поседници спекулацијама успевају да јој задрже симболику мултиконфесионалности српске престонице. Да информација о џамијама у Београду не би била мањкава ваљало је споменути да их је било 350, а да су све осим једне нестале у налету развоја савремене Србије. Фотографије ове едиције јасно имају амбицију да иоле врате у живот носиоце параверске творевине који су се пре неколико дана скупили у окупираној Бор џамији у Новом Пазару како би, тобоже, изабрали свог поглавара, и кад пре постадоше споменици културе? Посебно је уверљива фотографија на којој позира Мухамед Јусуфспахић, наследник, приликом неког теферича у Београду, а који себе назива муфтијом србијанским, на шта муслиманско ухо никако да се навикне пошто нам је до сада било познато: србијанска пршута, србијански опанак, србијанска шајкача, али србијански муфтија – е то је нечувено.

Тешко је поверовати да је случајност објављивање ове едиције у истом дану када Радио телевизија Србије на првом каналу емитује други део италијанског документарног филма у коме се, наводно, доказује спрега тероризма и трговине наркотицима са исламом, са јасним циљем сатанизације ислама, ширења исламофобије, хушкајући на муслимане са амбицијом да се хајка на припаднике ове вере и кршење њихових права, као и дискриминација над њима легализује. У импресуму ове свеске стоји „За издавача: Драган Бујошевић, главни уредник ‘Политике’”, а „Мишо Вујовић, главни уредник ‘Србије Националне ревије’”. Ова двојица се не могу оптужити за незнање, али се тешко могу

Споменици исламске културе из угла београдске политике

Пише: Решад Плојовић
уторак, 02 март 2010 20:01

одбранили од оптужби за тенденциозност. А на крају пише: „Ова публикација је поклон читаоцима”. Господо, из елементарне уљудности је да се поклањају вредне ствари.

(Аутор је потпредседник Мешихата и муфтија београдско-новосадски)